

9 SERİ NO'LU VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU GENEL TEBLİĞİ(*)

Belge türü	Tebliğ (Mülga)
Kanun	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU GENEL TEBLİĞLERİ
Tarih	05.07.1963
Sıra no	9

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 19 ncu maddesinde verginin ödenmesi bakımından, menkul ve gayrimenkuller arasında ayırım yapılmış olmakla beraber bu vergi teftişlerinde intikal eden gemilerin Vergi Usul Kanunu hükümleri dairesinde değerlendirildikten sonra menkul matraha ithalen vergilendirilmekte ve kesinleşen vergisinin de menkul emvale müteallik zaman ve taksitlerde tahsili cihetine gidilmekte olduğunun tespit edildiği anlaşılmaktadır.

Veraset ve intikal vergisi matrahına dahil edilmesi gereken gemilerin menkul veya gayrimenkul olmaları tarh ve tahakkuk ettirilecek verginin tahsili bakımından önem arz etmektedir. Çünkü, gerek mülga 797 sayılı Kanunun 26 ve 27 inci gerekse 7338 sayılı Kanunun 19 uncu maddelerinde menkul ve gayrimenkul mallara isabet eden vergilerin ayrı şekil ve sürelerde tahsil olunacağı açıklanmış bulunmaktadır.

Mülga 1440 sayılı Ticaret Kanununda (ikinci kitap Deniz Ticaret Kanunu) hangi teknelerin gemi sayılacağı tasrih edilmemiş olduğu gibi 1462 nci maddesinde aleniliği kabul edilen gemi sicilindeki kayıtlar, istisnai bazı hükümlerden sarfınazar edilirse, Tapu Sicili gibi ammenin itimadına mazhar kılınmamış ve ziyetlik karinesi gemi mülkiyet için esas olmakta devam etmiştir. 1/1/1957 tarihinde mer'iyete giren 6762 sayılı Ticaret Kanununun 816 ıncı maddesinde gemi sayılacak tekneler tarif edilmiş, 844 ncü maddesinde 18 gros ve daha büyük tonilatodaki gemilerin ait oldukları sicile kaydedilmesinin mecburi olduğuna işaret olunmuş ve Medenî Kanunumuzun 928-932 nci maddelerine mütenazır olarak, 842, 884 ve 885 nci maddelerinde tanzim olunacak gemi sicillerinin aleniyeti ve muteberiyeti kabul edilmek suretiyle sicil karinesi gemi üzerindeki bütün tasarruf ve muamelelerle temel haline getirilmiştir.

Diğer taraftan, İcra ve İflâs Kanununun 23 üncü maddesi gayrimenkul tabirini gemi siciline kayıtlı bütün gemilere teşmil etmiş ve diğer gemilerin menkul sayılacaklarını belirtmiş olduğu gibi Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki 6183 sayılı Kanunun 88 inci maddesi de gemilerin haczi keyfiyetinin gemi sicillerinin tutulduğu dairelere tebliği suretiyle yapılacağından bahsederek gemileri haciz bakımından gayrimenkullerle aynı hükümlere bağlamıştır. Öteyandan, 1/1/1961 tarihinde yürürlüğe giren 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun gayrimenkul sermaye iradını tarif eden 70 inci maddesinde, motorlu olup olmamalarına veya tonilatolarına bakılmaksızın, gemiler ve gemi payları gayrimenkul olarak kabul edildikleri gibi eski ve yeni Vergi Usul Kanunlarında da, değerlendirme esasları ile ilgili olarak, gemiler gayrimenkul olarak kabul edilmişlerdir (Mülga Vergi Usul Kanunu madde 253/3 ve yeni Vergi Usul Kanunu-madde 269/3). Şu durum karşısında 213 sayılı Vergi Usul Kanununun servetleri değerlendirme bölümündeki 292 ve 293 üncü maddelerinde vergilendirilecek bir servete dahil ticarî sermayenin unsurlarından olan veya olmıyan gemilerin diğer menkul mallar gibi emsal bedeliyle değerlendirilecek hükmünün ve 1837 sayılı Bina Vergisi Kanununun 2 inci maddesinde gemilerin bina addedilmeyeceklerinin açıklanmış olmasının yukarıda tafsilen izah olunan esasları değiştirmeyeceği açıktır.

Binaenaleyh, veraset ve intikal vergisi mevzuuna giren gemilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 292 ve 293 üncü maddelerine istinaden emsal bedeliyle değerlendirilerek bulunacak matrah üzerinden 7338 sayılı Kanunun 16 ıncı maddesine göre gerekli verginin hesaplanması ve menkul ve gayrimenkul emvale vergi tefrikinde ise, gemi siciline kayıtlı bulunup bulunmamasına göre, menkul veya gayrimenkul matraha ithal edilmesi lâzım gelir.

7338 sayılı Kanunun 19 ncu maddesinin (b) işaretli bendinden gayrimenkul mallara ait vergi taksit ayları bina ve arazi vergilerinin ödendiği aylar şeklinde gösterilmiş olduğundan, gayrimenkul matraha ithal edilmesi gereken gemilere müteallik olarak kesinleşen vergilerin de, beş senede ve kayıtlı olduğu gemi sicilinin bulunduğu mahallin bina ve arazi vergileri taksit aylarında ödenmesi icabeder. Ancak bina ve arazi vergileri taksit ayları mahallinin özelliklerine göre muhtelif aylar olarak tespit edilmekte olduğundan gemilere ilişkin vergilerin, bina vergisi taksit aylarında ve her sene iki eşit taksitte tahsili uygun görülmüştür:

Diğer taraftan, amme alacağının tehlikeye girmemesi için intikal eden gemilerin gemi sicilinde tescil muamelesinin veraset ve intikal vergisinin tahakkukunu müteakip yapılacağı, vergi tamamen ödenmedikçe bu gibi gemilerin başkasına devir ve ferağının yapılamayacağı ve üzerinde herhangi bir ayvî hak tesis edilemeyeceği izahtan

